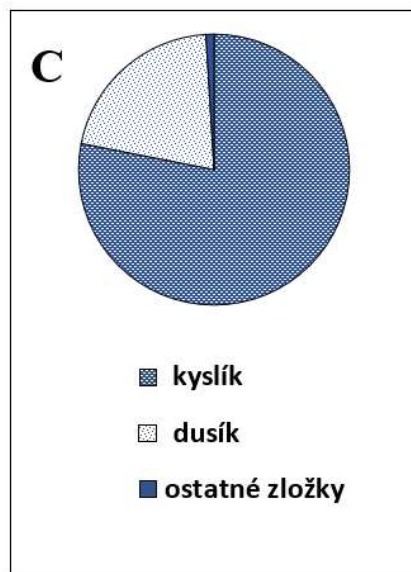
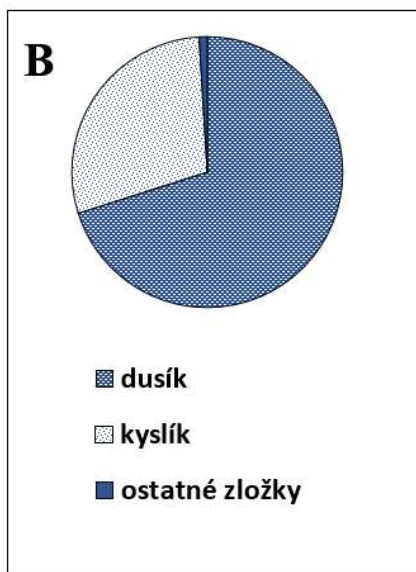
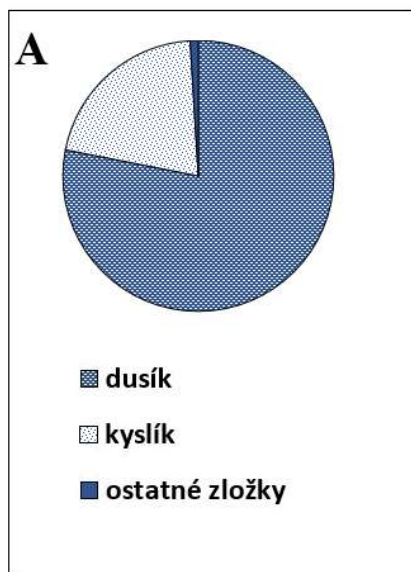

Školské kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
54. ročník, školský rok 2025/2026
Písomný test pre kategóriu E – ZŠ (8. a 9. ročník) a OG (3. a 4. ročník)

MONOTEMATICKÁ a TEORETICKÁ ČASŤ

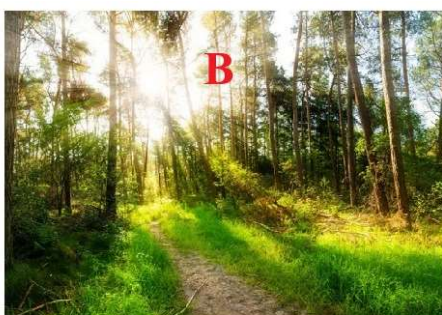
1b./Σ1b.

Na ktorom z nasledujúcich obrázkov je správne znázornené zloženie vzduchu v zemskej atmosfére? **A** B C

1b./Σ2b.

Na ktorej z nasledujúcich fotografií je zachytený jav, ktorému hovoríme **INVERZIA**? A B C **D** E F

<https://www.topky.sk/cl/10/2146861/Meteorologovia-vydali-vystrahy--Burky-sa-dnes-mozu-vyskytnut-na-celom-uzemi>

<https://www.ephoto.sk/fotogaleria/fotografie/91802/hmla-v-lese/>

<https://www.zilina.sk/fotogaleria/detail/3305/34117>

<https://myloview.cz/fototapeta-rano-v-lese-c-4938A98>

https://sk.m.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:Acid_rain_woods1.JPG

<https://fotkyzadarmo.sk/zimna-srien/>

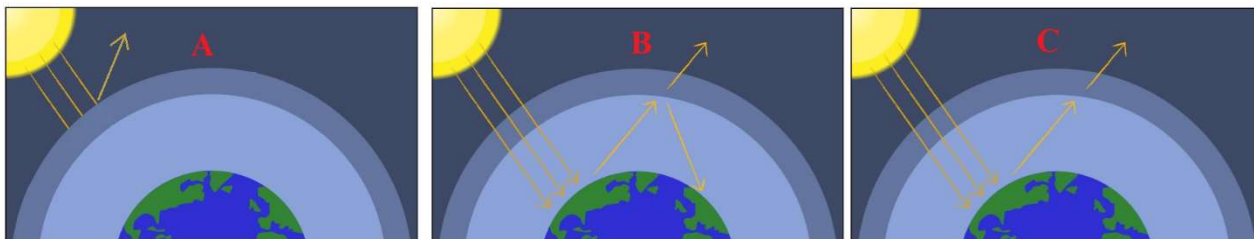
2b./Σ4b.

Na ktorom obrázku je znázornený tzv. skleníkový efekt?

A

B

C

Čím sa skleníkový efekt prejavuje?

krátkym vegetačným obdobím úžitkových rastlín

zvyšujúcou sa búrkovou aktivitou

oteplňovaním zemskej atmosféry

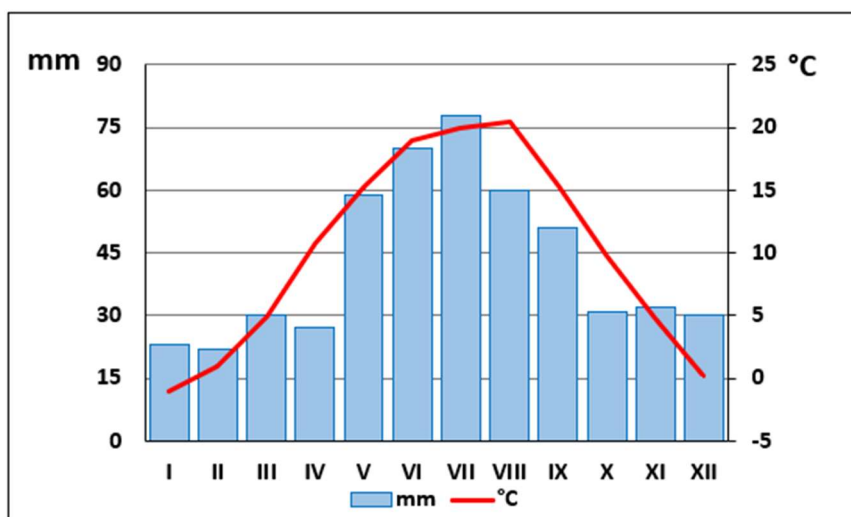
farebnými obrazcami na nočnej oblohe

rakovinou kože u zvierat i ľudí

<http://webovestranky.blogger.cz/Priroda/Sklenikovy-efekt>

6b./Σ10b.

Na obrázku je klímadigram, v ktorom je znázornená priemerná teplota vzduchu a úhrn zrážok v mieste X v jednotlivých mesiacoch roka. Pozorne si ho pozri a vyber správnu odpoveď na otázky pod obrázkom.

- a) Aká priemerná teplota vzduchu bola nameraná v mieste X vo februári? -3 °C **1 °C** 3 °C 16 °C 20 °C
- b) V ktorom ročnom období v mieste X najmenej pršalo?
na jar (marec – máj) v lete (jún – august) na jeseň (september – november) **v zime (december – február)**
- c) Aký bol ročný úhrn zrážok v mieste X? 120 mm 360 mm **500 mm** 800 mm
- d) Čo platilo v mieste X v prvých dvoch mesiacoch roka?
Priemerná teplota vzduchu aj úhrn zrážok rástli.
Priemerná teplota vzduchu aj úhrn zrážok klesali.
Priemerná teplota vzduchu sa zvýšila a úhrn zrážok klesol.
- e) Pre ktoré dva po sebe idúce mesiace platí nasledujúce tvrdenie? „Priemerná teplota vzduchu klesla a úhrn zrážok narástol.“
marec a apríl **október a november** žiadne dva
- f) Miestom X by mohlo byť [**Brno**/Buenos Aires/Oslo/Nairobi].

<https://en.wikipedia.org/wiki/Brno>

12b./Σ22b.

Na území ktorých nížin sa ocitnú účastníci nasledujúcich podujatí?

- a) Celonárodná púť do baziliky Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne - [Záhorská / Východoslovenská / Podunajská]
- b) Víťanie žeriavov pri Senianskych rybníkoch - [Východoslovenská / Záhorská / Podunajská]
- c) Exkurzia do jadrovej elektrárne - [Podunajská / Záhorská / Východoslovenská]
- d) Letné kino v amfiteátri Zemplínska šírava - [Východoslovenská / Záhorská / Podunajská]
- e) Kúpeľný pobyt v Smrdákoch - [Záhorská / Východoslovenská / Podunajská]
- f) Festival *Dni zelá* v Stupave - [Záhorská / Východoslovenská / Podunajská]
- g) Vodácky maratón na Divokej vode v Čunove - [Podunajská / Záhorská / Východoslovenská]
- h) Natáčanie súťaže *Pečie celé Slovensko* v Bernolákove - [Podunajská / Záhorská / Východoslovenská]
- i) Pivná cesta v Hurbanove - [Podunajská / Záhorská / Východoslovenská]
- j) Relaxačný pobyt v akvaparku pri Slnecných jazerách - [Podunajská / Záhorská / Východoslovenská]
- k) Návšteva expozície múzea Habánsky dvor vo Veľkých Levároch - [Záhorská / Východoslovenská / Podunajská]
- l) Hornozemplínske folklórne slávnosti - [Východoslovenská / Záhorská / Podunajská]

19b./Σ41b.

Žiaci z 8.A pripravovali výstavu na tému „**Pamiatky UNESCO na Slovensku**“. Rozdelili si úlohy – každý žiak mal na starosti jednu z pamiatok.

- a) Matej z časopisu vystrihol fotografiu sakrálnej budovy. Na obrázku je diera, ktorá po vystrihnutí obrázka zostala v časopise. Ktorú pamiatku mal Matej na starosti?

[Kostol Sv. Ducha / Katedrálu sv. Martina / Kostol sv. Františka] v [Žehre / Hervartove / Spišskej Kapitule]

- b) Andrea dostala na starosť priniesť obrázok najnovšej lokality UNESCO, ktorá bola do zoznamu zaradená v roku 2021. Priniesla fotografiu vpravo. Čo je na nej zobrazené?

[rímsky vojenský tábor Gerulata / slovanské hradisko Molpír/ základy kartuziánskeho kláštora] [v Rusovciach / pri Smoleniciach / v Letanovciach]

- c) Petra priniesla tri fotografie, pamiatka zo zoznamu UNESCO však bola iba na jednej z nich. Na ktorej?

A

B

C

V ktorej obci tá fotografia vznikla? v Čičmanoch v Bardejovských kúpeľoch vo Vlkolínci

- d) Stanka mala pripraviť fotografie Spišského hradu. Nečakane však ochorela, tak tri fotky ktoré našla, poslala mailom. Pani učiteľka rozhodla, že jednu z nich nevystavia, pretože na nej nie je Spišský hrad. Ktorá fotografia bola nesprávna?

D

E

F

- e) Traja žiaci dostali za úlohu priniesť fotografiu mesta zo Zoznamu UNESCO. Helena si vylosovala Bardejov, Jana Levoču a Tomáš Banskú Štiavnicu. Priradiť fotografie k menám žiakov, ktorí ich priniesli.

Helena – 2

Jana – 3

Tomáš – 1

- f) Inej trojici žiakov prideliť jaskyne. Beáta – Ochtinskú aragonitovú, Martinovi Dobšinskú ľadovú a Jurajovi Domicu. Zostav správne dvojice.

Beáta – 6

Martin – 4

Juraj – 5

- g) Do projektu sa zapojila aj pani učiteľka. Zostavila pre žiakov krátky kvíz o drevených kostolíkoch, z ktorých niektoré sa tiež nachádzajú na zozname UNESCO. Vyber správne pojmy v texte, ktorý pre žiakov pripravila.

Na území Slovenska máme viac ako 60 drevených kostolov, z ktorých [8 / 10 / 15] je od roku 2008 zapísaných v Zozname svetového dedičstva UNESCO pod názvom Drevené chrámy v slovenskej časti [Karpatského / Tatranského / Dunajského] oblúka. Dva z nich sa nachádzajú v mestách – v [Tvrdosíne / Dolnom Kubíne / Nitre] a v [Kežmarku / Levoči / Bardejove]. Ostatné ležia vo vidieckych obciach. Najvýchodnejšie z nich leží drevený kostol v [Ruskej / Sninskej / Šarišskej] Bystrej.

- h) Na záver žiaci spomedzi drevených kostolov vybrali na výstavu ten, ktorý sa im najviac páčil (na obrázku vpravo). Ktorý to bol?

kostol v Leštínach

kostol v Bodružali

kostol v Hronseku

<https://dennikn.sk/blog/524679/gerulata-ako-sucast-rimskej-rise-1-cast-objavenie-stavebne-etapy-dislokovane-jednotky/>

https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/inspiracie/priloha_2_-_pl_2_pamiatky_unesco_na_slovensku.pdf

<https://slovander.sk/pysno/slovensky-unikat-malebna-rozprakovka-obec-cicmany/>

<https://blog.relaxos.sk/skanzen-ludovej-architektury/>

https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/inspiracie/priloha_2_-_pl_2_pamiatky_unesco_na_slovensku.pdf

<https://travelking.sk/blog/objavte-to-naj-ze-slovenska-8-najuzasnejších-pamiatok-unesco-ake-inde-vo-svete-nenajdete>

<https://www.banskastiavnica.sk/mesto/svetove-dedictvo/>

<https://www.zlavomat.sk/magazin/1074-unesco-pamiatky-cast-1-nase-jaskyne-su-unikat-aragonitovu-najdete-uz-len-v-mexiku-ci-argentine>

<https://cestovnakancelariadaka.sk/blog/detail/preco-navstivit-unikatnu-ochtinsku-aragonitovu-jaskynu>

5b./Σ46b.

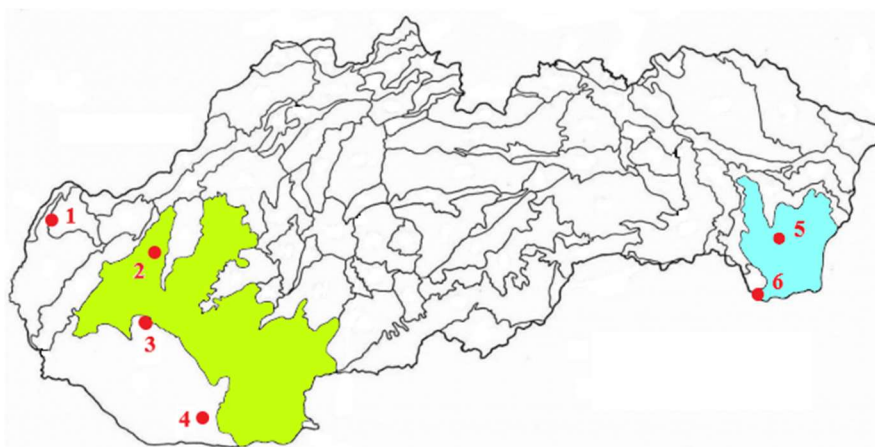
Vyber správne slovo do nasledujúcej vety.

- a) Do Zoznamu svetového prírodného dedičstva UNESCO máme pod názvom Karpatské [bukové / dubové / borovicové / smrekové] lesy zapísané 4 lokality.
- b) Tri z nich sa nachádzajú v Národnom parku Poloniny. Poznáš ich názvy? Zoraď správne nasledujúce písmená:
- R – OŽ – O – K
 S – T – UŽ – I – C – A
 HA – V – E – Š – OV – Á
- c) V ktorom pohorí sa nachádza štvrtá lokalita?
- Zemplínske vrchy Vihorlat Poľana Pieniny

8b./Σ54b.

Vytvor správne vysvetlivky k nasledujúcej mape.

Podunajská [pahorkatina / rovina]

Východoslovenská [rovina / pahorkatina]

1 - ropa a lignit

2 - najväčšie kúpele

3 - cukrovar

4 - absolútne teplotné maximum 40,3 °C

5 - tepelná elektrárňa

6 - najnižšie položené miesto

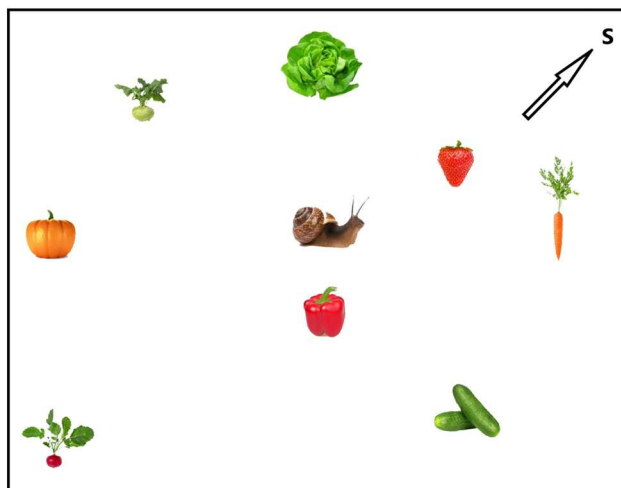
6b./Σ60b.

Sú nasledujúce tvrdenia o slovenských nížinách pravdivé? Vyber ÁNO alebo NIE.

a) Najväčšie mesto Východoslovenskej nížiny sú Košice.	ÁNO	NIE
b) Typickými plodinami pestovanými na Podunajskej nížine sú zemiaky a ovos.	ÁNO	NIE
c) Záhorská nížina je prevažne pokrytá piesočnatými pôdami.	ÁNO	NIE
d) Podunajská nížina je najúrodnejšou časťou Slovenska.	ÁNO	NIE
e) Borská nížina je južnou časťou Záhorskej nížiny.	ÁNO	NIE
f) Východoslovenská nížina má vejárovitú riečnu sieť.	ÁNO	NIE

PRAKTICKÁ ČASŤ

8b./Σ68b.

Slimák Maťo býval uprostred zeleninovej záhrady (na obrázku). Každý deň si mohol z viacerých druhov pestovaných plodín vybrať, na čo mal práve chuť. Na ktorú svetovú stranu sa Maťo vybral, keď chcel mať na obed ...

a) šalát? [SZ/SV/S/JV/JZ/J/V/Z]

b) uhorku? [V/Z/S/J/JV/JZ/SZ/SV]

c) mrkvu? [SV/SZ/JV/JZ/S/J/V/Z]

d) tekvicu? [JZ/JV/SZ/SV/Z/S/J/V]

e) V sobotu sa vydal smerom na juh. Čo v ten deň obedoval? red'kovku kaleráb papriku šalát tekvicu

f) V nedeľu dostal Maťo chuť na jahodu, preto sa vybral na [S/J/V/Z/SV/JV/JV/SZ]. Keď jahodu ochutnal, zistil, že ešte nie je zrelá. Aby nezostal hladný, vybral sa od jahody smerom na západ. Čo mal v tento deň napokon na obed?

kaleráb papriku red'kovku šalát tekvicu

g) Ktorým smerom sa v nedeľu po výdatnom obede vrátil do miesta svojho bydliska?

na juh na juhovýchod na severovýchod na juhozápad na východ

<https://sita.sk/video-bleskova-rychlost-tohto-slimaka-vas-ohromi/>

<https://www.landigo.cz/nemecky-slovník?q=%C5%99edkvi%C4%8Dka>

<https://www.dobryjezko.sk/produkty/jahody/>

<https://www.distribucia-kobra.sk/?product=salat-hlavkovy>

<https://www.distribucia-kobra.sk/?product=uhorka-volna>

<https://www.kaloricketabulky.sk/potraviny/tekvice-obycajna>

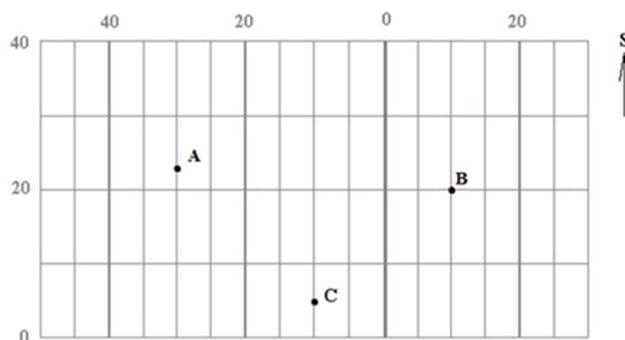
<https://www.dovezieme.sk/eshop/kalerab-kusovy/p-3806020.xhtml>

<https://www.zdraveovocie.sk/paprika-cervena-nl-tr-i/>

<https://www.leros.cz/sk/mrkev-obecna>

8b./Σ76b.

Na obrázku je znázornený výrez z geografickej siete pokrývajúcej zemský povrch. Čísla označujú poradie rovnobežiek a poludníkov.

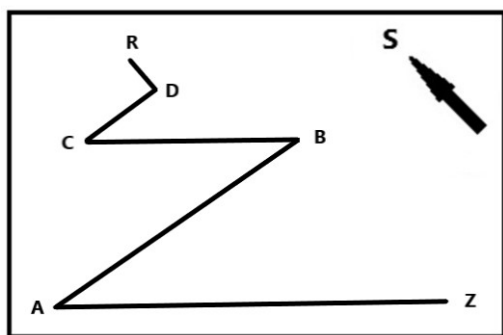

Vyber správnu odpoveď na nasledujúce otázky.

- a) Do výrezu **nemôžeme** doplniť [obratník Kozorožca / obratník Raka / ani jeden obratník].
- b) Najbližšie k obratníku Raka leží [bod A / bod B / bod C].
- c) Keby si z bodu B kráľal(a) pod azimutom 270°, prekročil(a) by si nultý poludník? **ÁNO** NIE
- d) Keby si sa z bodu A vydal(a) priamo na juh, dostal(a) by si sa k južnému pólu? **ÁNO** NIE
- e) Mohli by sme do výrezu zaznačiť časť Grónska? **ÁNO** **NIE**
- f) Na 10. poludníku leží / ležia [body B a C / bod A / body A a B / body A a C].
- g) V ktorom z bodov by si sa musel(a) nachádzať, aby si zažil(a) polárnu noc?
v bode A **taký bod tam nie je** v bode A alebo v bode B
- h) Bod, cez ktorý prechádza 10. rovnobežka severnej pologule a nultý poludník, sa nachádza [severovýchodne / juhovýchodne / severozápadne / severne] od bodu C.

7b./Σ83b.

Deviatci z jednej košickej základnej školy boli v decembri na geografickej vychádzke. Z bodu Z sa presunuli na neďaleký vrch, ktorý mal tvar kužeľa. Na jeho vrchole stála rozhľadňa (bod R). Žiaci si z nej mohli pozrieť celý chodník, po ktorom k rozhľadni vystúpili. Pani učiteľka im zadala niekoľko úloh. Aké sú ich správne riešenia?

- a) Priradiť k jednotlivým častiam chodníka smer, ktorým sme sem vystúpili ...

z bodu Z do bodu A:	SZ	SV	JV	JZ
z bodu A do bodu B:	Z	V	J	S
z bodu D do bodu R:	V	Z	J	S

- b) V ktorej časti chodníka sme kráčali po tej istej vrstevnici?

v časti zo Z do A a v časti z B do C

v časti z A do B a v časti z C do D

v časti z D do R

len v časti zo Z do A

- c) Ktoré tvrdenie je pravdivé?

Pri presune z bodu A do bodu B sme prekročili menej vrstevníc ako pri presune z bodu C do bodu D.

Pri presune z bodu A do bodu B sme prekročili viac vrstevníc ako pri presune z bodu C do bodu D.

Pri presune z bodu A do bodu B sme prekročili rovnaký počet vrstevníc ako pri presune z bodu C do bodu D.

- d) Ktorou časťou chodníka budeme pri zostupovaní z kopca kráčať smerom na juhozápad?

z bodu D do bodu C

z bodu R do bodu D

žiadnou

- e) Ktorou časťou chodníka budeme pri zostupovaní z kopca kráčať pod azimutom 180°?

žiadnou

z bodu R do bodu D

z bodu B do bodu A

5b./Σ88b.

Na nasledujúcom nákrese (pohľad zhora) je znázornený pôdorys kostola a zvonice.

Aké rozmery majú obe stavby?

- a) Kostol:

30 m x 25 m

35 m x 30 m

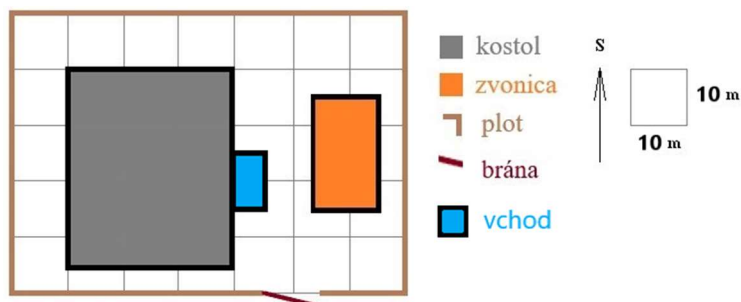
30 m x 40 m

- b) Zvonica:

10 m x 30 m

10 m x 25 m

12 m x 20 m

c) V ktorej stene kostola je umiestnený vchod?	západnej	východnej	južnej	severnej
d) Aká je najkratšia vzdialenosť medzi vchodom do kostola a stenou zvonice?	5 m	8 m	12 m	
e) Aká široká je vstupná brána do areálu kostola?	5 m	8 m	10 m	15 m

3b./Σ91b.

PRI RIEŠENÍ TEJTO ÚLOHY POUŽI ATLAS SLOVENSKA!

Vytvor dvojice pojmov, ktoré patria „priestorovo“ k sebe.

Sinec – Rimavské Brezovo

Čabrad' – Drienovo

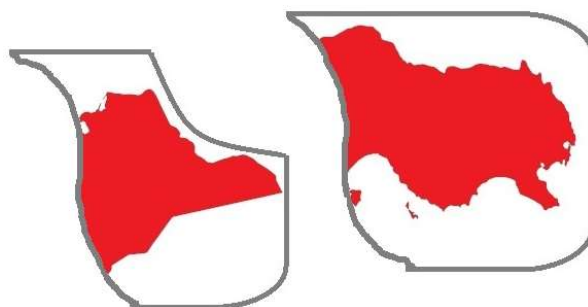
Rokoš – Nitrianske Rudno

9b./Σ100b.

PRI RIEŠENÍ TEJTO ÚLOHY POUŽI ATLAS SVETA!

Miškov strýko bol minulý rok na pracovnej ceste v jednej africkej krajine. Priniesol mu odtiaľ malý suvení – magnetku, na ktorej bol zobrazený obrys územia navštíveného štátu. Miškovi magnetka spadla a rozlomila sa na 3 kúsky. Dva z nich vidíš na obrázku.

V atlase sveta nájdí štát, ktorý bol zobrazený na magnetke. Potom rieš nasledujúce úlohy.

- Tento štát sa nachádza na **[severnej a východnej]** / severnej a západnej / severnej a južnej] pologuli.
- Leží hlavné mesto tohto štátu na obratníku? **ÁNO** **NIE**
- Ktoré z nasledujúcich miest má rovnakú geografickú dĺžku ako hlavné mesto tohto štátu?
Algeciras Agadir **Ulm**
- Strýko Miškovi povedal, že v tomto štáte sa hlási **[k islamu viac ľudí ako ku kresťanstvu]** / k islamu menej ľudí ako ku kresťanstvu / približne rovnaký počet ľudí k islamu i ku kresťanstvu].

Z nasledujúcich písmen zostav ...

- názov ostrova, ktorý patrí tejto krajine: D – Ž – E – R – B – A
- názov najvyššie položeného bodu územia štátu: CH – A – M – B – I
- názov najsevernejšie položeného miesta tohto štátu: B – I – E – L – Y M – YS
- názov druhého najväčšieho mesta krajiny: S – F – A – X
- Miškovi sa stratil tretí úlomok magnetky. Ako vyzeral?

Poznámka: správne riešenie – **obrázok druhý sprava**

<https://vemaps.com/tunisia/tn-03> (upravené)

<https://www.statnevlajky.sk/kontinent/afrika>

Autorka: Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Recenzentka: RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.

Preklad: RNDR. Ferenc Zirig

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Vydal: aSc Applied Software Consultants, s.r.o. (EduPage), Bratislava 2026